

Тәрси эрдни-шишәг сәәнәр

а с р х м н

Амн болгна тоод мах болн ус гаргългъар Америкин Соединени Штатсиг өбрхи джилмүдин эргцд күцджд авхин төләд мана таньгъчин цуг колхозмуд болн совхозмуд улм икәр малан өсгджд, теднәс гардг эдл-уушиг икдүлх кергтә. Эн хамгиг күцәхин төлә малиг элвг хот-хоолар тетгх эрки чинртә төр.

Бод болн хөн малд элвгәр теджәл эс белдджд авхла, теднәс икәр мах, үс, тос болн нань чигн шим-шүүс авч большго. Тер учр деерәс, эн онц чинртә кәдлмш гиджд тооджд, олд-зүсн шимтә хот-хол элвгәр күрдгәр белдхмн.

Эн кергиг шунмгъа кевәр күцәхд эрдни-шишә гидг культуриг тәрдж өсгәджд авлгән чинртә нег төр.

Эрдни-шишә гидг культуриг сән буудә өгнә, кәкәр хаджд силос дарджд авхла, малмудт, оньгдан тәрмр өвснәс йилгән сән шимтә теджәл болна. Саалин үкрмүдт иим силос өгхлә үс икәр өгнә.

Эрдни-шишән сән ургъц болн түүнәс сән буудә авхин төлә сәәнәр хадгълджд, газринь джөблүлдж, цаглань тәрдж, цааранднь асрджд өсгх кергтә. Тер учрар эрдни-шишә тәрлгнәд килмджән өгәд, болгәджд, чикәр тәрх кергтә.

Сладковск, Виноградненск болн нань чигн МТС-н гардврт бәәдг колхозмудар, механизатормуд килмджән өгч, чикәр хадгълджд сәәнәр тәрси учрар эрдни-шишән гарцнь йир сән.

Троицк, Приютненск болн Элистинск МТС-д газриг муугъар хагълджд тәрси учрар, эрдни-шишән гарцнь сән биш, нам терүгәнчи эс хәләджд асрсн деерәс, оралдата өвсәр бүтәчкесн бәәнә.

Эрдни-шишәг цаглань, хойр дамар самнджд, оралдата өвснәс цеврджд, сәәнәр асрхла, ургъц авч болхмн.

Биоградненск, Соленовск, Элистинск МТС-р эрдни-шишәг түүрүн нег дакжд асрчкад төгскәчкад, хойрдад асрлгән төгсгдджәнә. Садовск болн Приютненск МТС-д ода чигн эрдни-шишән түүрүнәк асрмджд иг төгсагәад уга, Малодербетовск МТС болхла эн кәдлмшиг экләд чигн уга.

Сарпинск района Садовск МТС-н тетглгнәд бәәдг „Гигант“ гидг колхозд эрдни-шишә тәрдж, икәр ургъц авх аргъ бәәнә. Эн колхозд 500 гектар газрт эрдни-шишә тәрдж, энүг усар тетгх аргъ бәәнә.

Болв зуг эндр өдр күртл усар тетгәд уга. Тәрси эрдни-шишәг усар тетгджд, асрджд ясрухла кесг холван икәр ургъц авч болхмн. Зуг эн колхоз эрдни-шишәгәс ик ургъц авхин төлә йоста ноолда кеджәхмн уга.

Ода, тәрә хуралгәна кәдлмш эклчкв, болв эрдни-шишә асрлгәна кәдлмшиг мартхмн биш. Нег өдр үрәл уга асрджд, хәләджд йовх кергтә.

А. ПШЕНИЧНЫЙ.
Селәнә эдл-ахун таньгъчин
управленә ах агроном.